

عنوان مقاله:

بررسی و تعیین کیفیت علوفه عجوه (Aellenia subaphylla) طی سه مرحله رویشی در مراتع قشلاقی استان سمنان

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 23، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

داریوش قربانیان - عضو هیئت علمی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سمنان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، سمنان، ایران

احسان زندی اصفهان - استادیار پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

محمد امیرجان - کارشناس پژوهشی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سمنان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، سمنان، ایران

خلاصه مقاله:

گیاه عجوه (Aellenia subaphylla) گونه ای بوته ای چندساله، مقاوم به شوری و خشکی است که در مراتع قشلاقی و میان بند استان سمنان پراکنش دارد. در نیمه دوم تابستان و اوایل پاییز علوفه قابل توجهی تولید می کند و بشدت توسط شتر چرا می شود. برای تعیین ارزش غذایی آن در سه مرحله رشد رویشی، گلدهی و بذردهی، از سرشاخه های 10 پایه در سه تکرار به شکل تصادفی نمونه برداری شد. سپس نمونه ها خشک و آسیاب شد. شش ویژگی مهم کیفیت علوفه شامل قابلیت هضم ماده خشک (DMD)، کربوهیدرات محلول در آب (WSC)، پروتئین خام (CP)، الیاف خام (CF)، انرژی متابولیسمی (ME) و دیواره سلولی منهای همی سلولز (ADF) سنجش و تعیین شد. میانگین DMD برابر 14/35 درصد، CP برابر 35/17 درصد، CF برابر 93/40 درصد، WSC برابر 9/13 درصد، Ash برابر 58/6 درصد، ME برابر 97/3 مگاژول برکیلوگرم علوفه خشک و ADF برابر 45/60 درصد برآورد شد. نتایج تجزیه واریانس و مقایسه میانگین صفات نشان داد که بیشترین مقدار پروتئین خام (CP) در مرحله گلدهی (6/20 درصد) و کمترین مقدار در مرحله بذردهی (2/13 درصد) مشاهده شد. با توجه به اینکه حداقل میزان پروتئین خام (CP) برای بیشتر دام ها در حالت نگهداری 5/7 درصد گزارش شده، لذا می تواند پروتئین خام را تامین کند. در مرحله گلدهی، پروتئین خام (CP) افزایش معنی دار نشان داد لذا شرایط بهره برداری از علوفه در زمان گلدهی مناسب تر است. میانگین قابلیت هضم ماده خشک (DMD)، کربوهیدرات محلول در آب (WSC) و انرژی متابولیسمی (ME) در مرحله بذردهی به طور معنی داری بیشتر از سایر مراحل رشد رویشی و گلدهی بود، لذا مرحله بذردهی نیز برای تغذیه دام قابل توصیه است. با توجه به پراکنش این گونه در مراتع قشلاقی و میان بند، زمان بهره برداری از علوفه ی آن منطبق با مرحله گلدهی و بذردهی است. از سوی دیگر بذریادی نیز تولید می کند، لذا کیفیت علوفه در مرحله بذردهی افزایش می یابد. با توجه به اینکه طی مراحل گلدهی و بذردهی، کیفیت علوفه گیاه قابل قبول است، لذا با اجرای مدیریت صحیح و اصولی مرتع می توان استفاده مناسبی از این گونه برای تغذیه دام بعمل آورد.

کلمات کلیدی:

کیفیت علوفه، انرژی متابولیسمی، قابلیت هضم، مراحل فنولوژیکی، استان سمنان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632537>

